

eHandel og forbruker 2015 - europamestere i netthandel

Johanne Kjuus, fagsjef handel

Virke – med handel i fokus!

ginatricot

Specsavers®

PLANTASJEN
DER LIVET VOKSER

KappAhl

Cubus

NorgesGruppen

VIRKE
eHANDEL

MAX

ASCHEHOUG

CARLINGS

BIKBOK

IKEA®

H&M

**clas
ohlson**

Cubus

BØLGEN & MOI BAR & BRASSERIE

Hva vet vi om nordmenns netthandelsvaner?

Kort oppsummert....

- «Alle» er på nett
- Er det langt til den fysiske butikken, går vi på nett
- Sesong avgjør hva vi kjøper
- Vi er europamestere i netthandel
 - og gjør småkjøpene i utenlandske nettbutikker,
 - men vet vi egentlig hvor vi handler fra?
- Vi «elsker» mobilen vår
- Vi vil ha alle alternativer hva gjelder levering, og betalingsmåter
- - og opplever netthandel som relativt trygt.

eHandel og forbruker

- 1 **Europamestere i netthandel!**
- 2 **Men vet vi egentlig hvem vi konkurrerer mot?**
- 3 **Konkurranse på like vilkår!**

VIRKE **eHANDELSBAROMETER**

VIRKE
eHANDEL

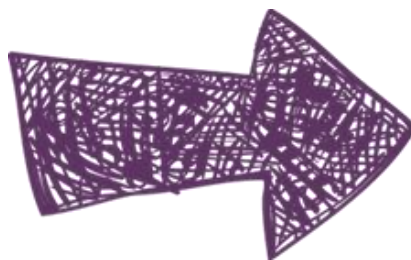
Europamestere i netthandel

Det store bildet

69

milliarder kroner

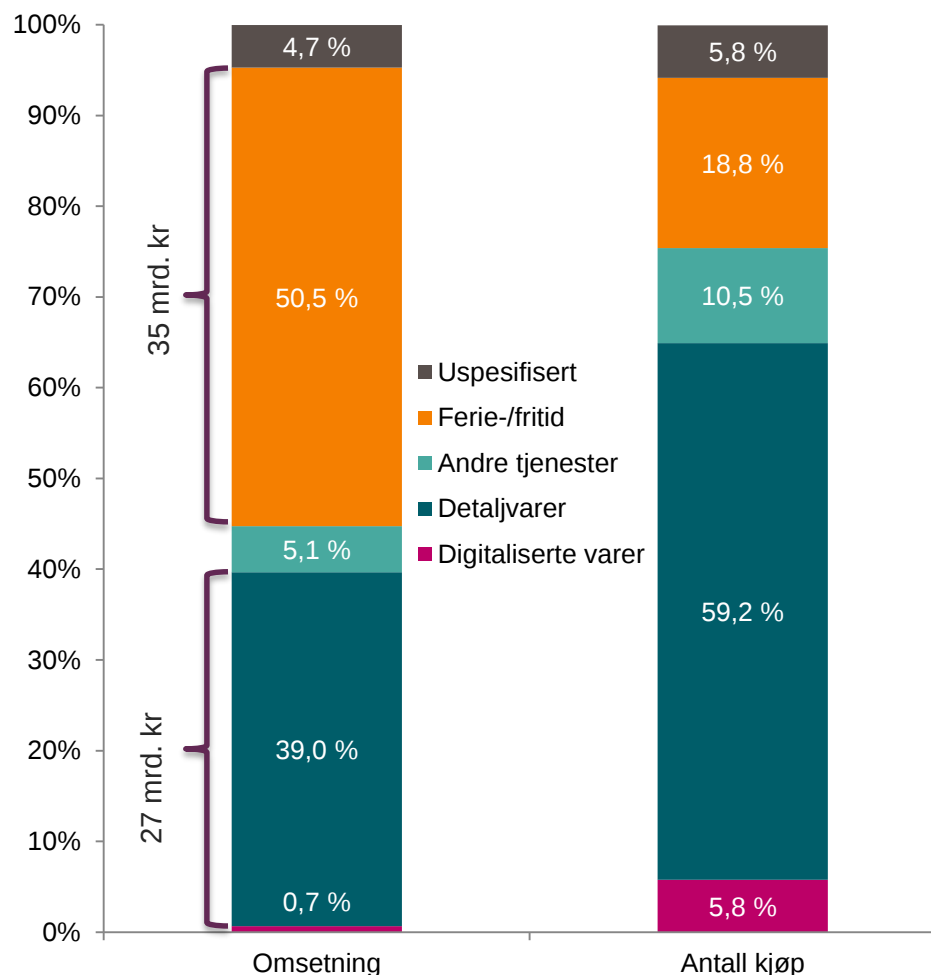
57

millioner kjøp

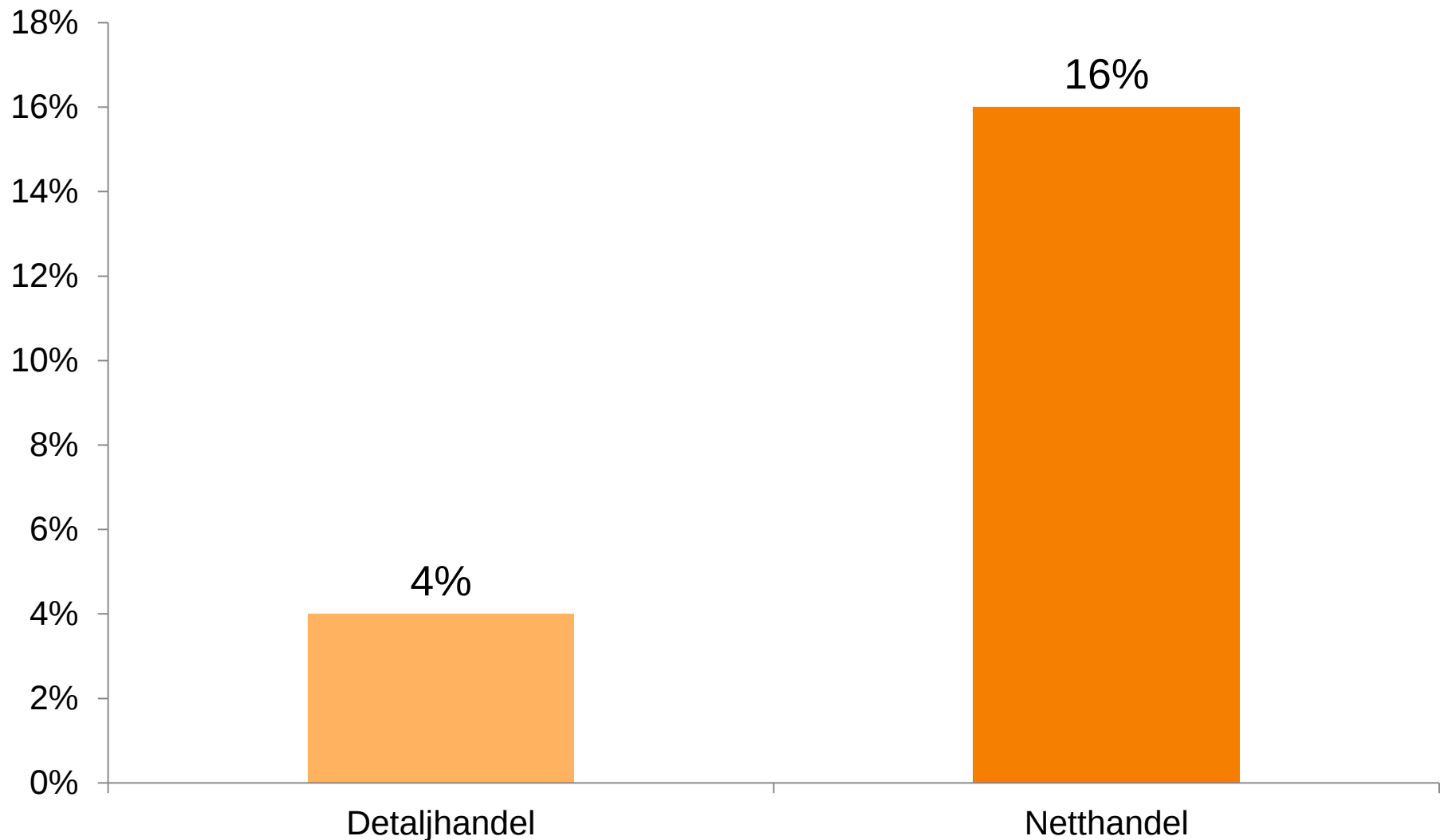
Vi bruker mest penger på tjenester, men kjøper varer oftest

Fakta eHandelsbarometeret

- Attraktivt å kjøpe tjenester på nett:
 - Ferie- og fritidsreiser er den klart største netthandelsdriveren.
 - Tjenestesektoren konkurrerer i økende grad med varehandelen.
- Økende varehandel på nett:
 - Detaljvarer står for ca. 40 % av netthandelsomsetningen, og nesten 60 % av kjøpene.
 - Godt etablerte bransjer på nett (elektronikk, klær og sko) dominerer netthandelen.
 - Men stadig nye bransjer etablerer seg i netthandelsmarkedet.

Og netthandelen med varer vokser (minst) 4 ganger raskere en i detaljhandelen...

Fortsatt en liten andel av varekjøpene på nett

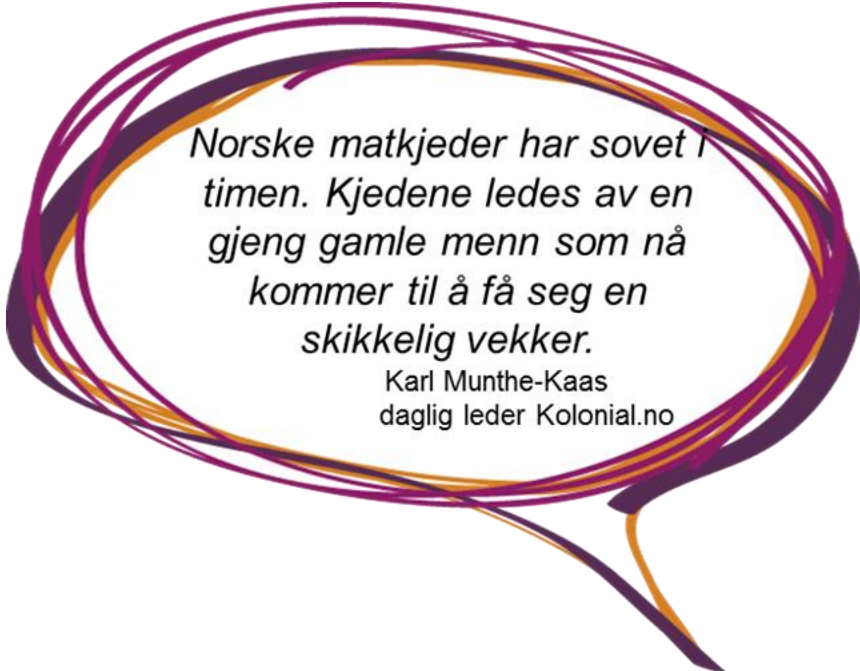
6 %

Men det er store bransjevise forskjeller

Netthandelens andel av bransjens samlede omsetning

- Elektronikk: 25%
- Kosmetikk: 10%
- Sportsutstyr: 10%
- Sko: 8%
- Klær: 7%
- Dagligvarer: < 1%

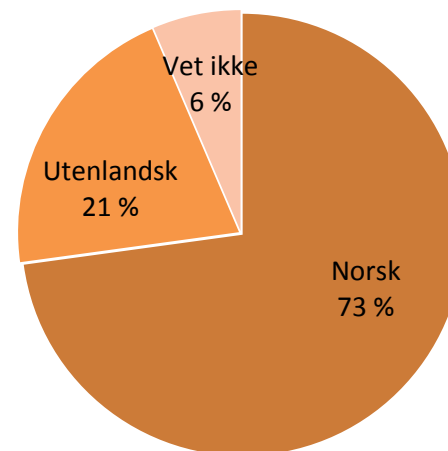
Norske matkjeder har sovet i timen. Kjedene ledes av en gjeng gamle menn som nå kommer til å få seg en skikkelig vekker.

Karl Munthe-Kaas
daglig leder Kolonial.no

Ca. 7 av 10 kroner går til norske nettbutikker

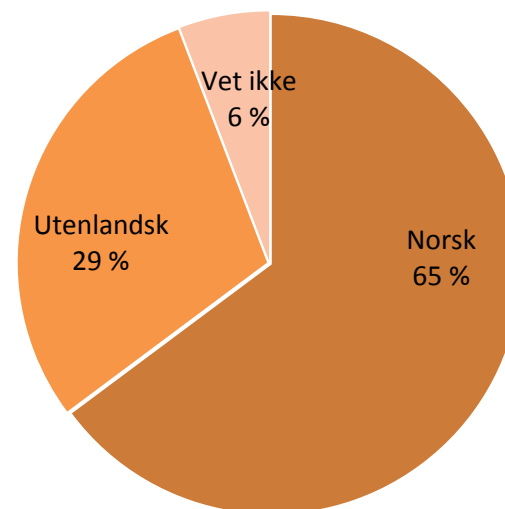
14,3

milliarder kroner

16,7

millioner kjøp

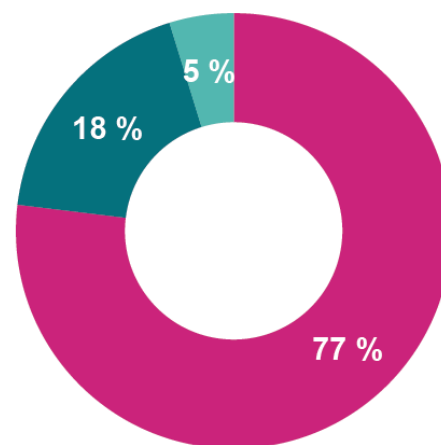
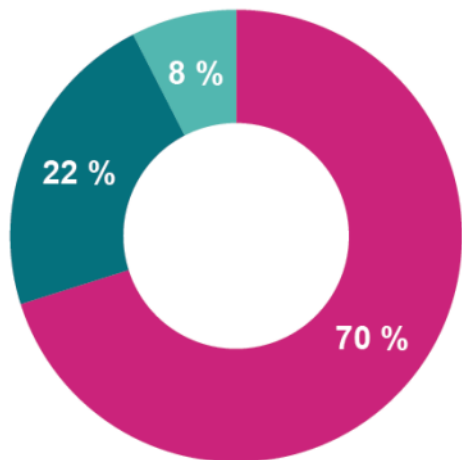

...noe mer innen tjenester enn for varer

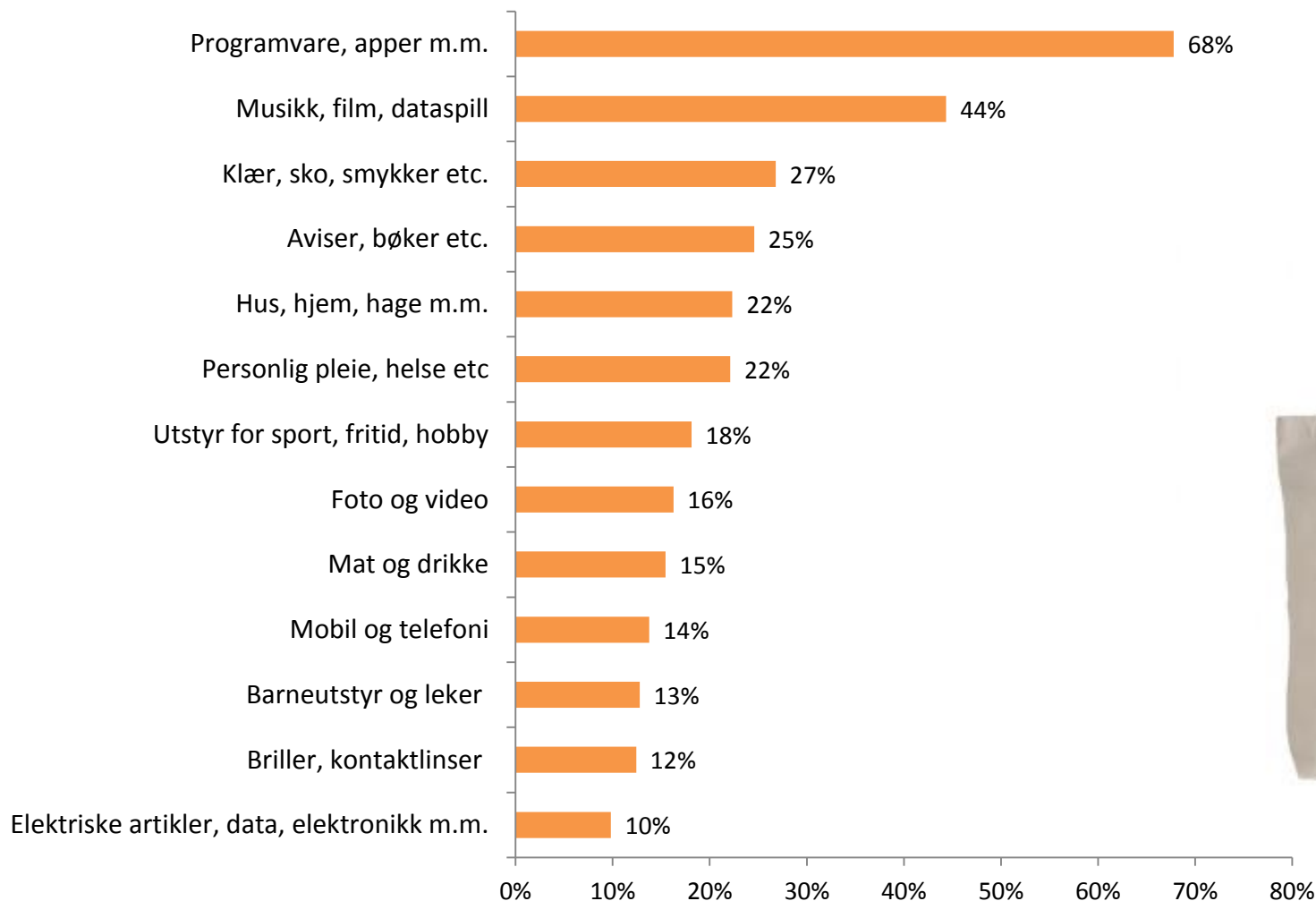

Tjenester for 38,5 mrd. kroner via 16,7 mill. kjøp

Varer for 27,4 mrd. kroner via 36,8 mill. kjøp

Stor forskjell hva gjelder varekategorier...

Og når det gjelder kjønn...

Unge menn (18-29 år)

- Legger igjen **31 %** av nettomsetningen med varer i utenlandske nettbutikker.
 - Foto/video: **32 %**
 - Klær, sko, smykker: **38 %**
 - Elektronikk: **16 %**

Dame (60+)

- Legger igjen **31 %** av nettomsetningen med varer i utenlandske nettbutikker.
 - Klær, sko, smykker: **48 %**
 - Sport, fritid: **46 %**
 - Hus, hjem, hage: **30 %**

Og når det gjelder kjønn... (vidr.)

Dame (30-39)

- Legger igjen **16 %** av nettomsetningen med varer i utenlandske nettbutikker.
- Klær, sko, smykker: **19 %**
- Personlig pleie: **32 %**
- Hus, hjem, hage: **8 %**

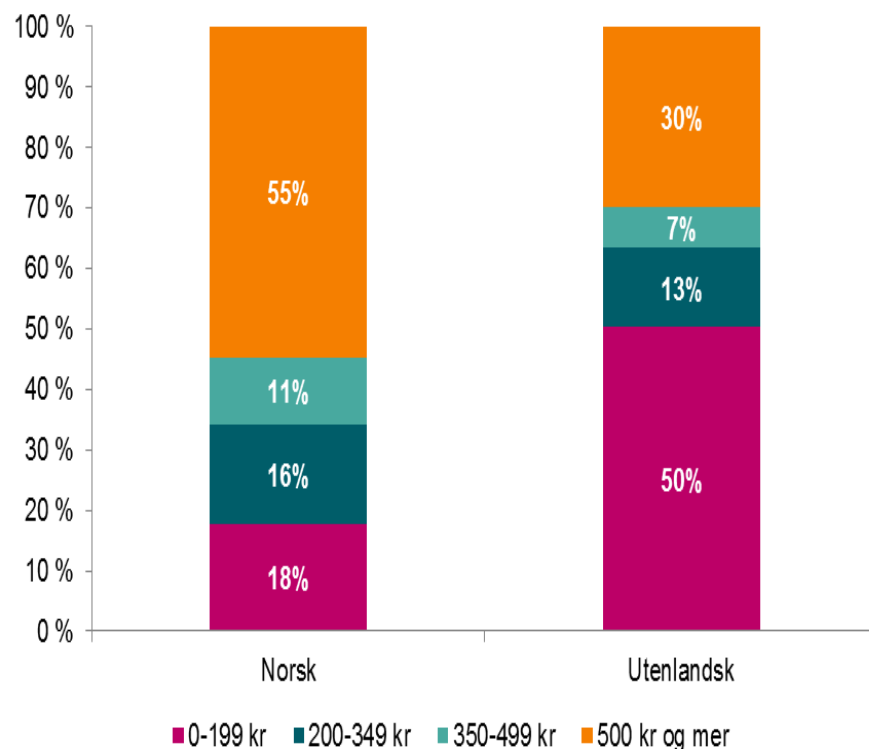
Mann 60+

- Legger igjen **13 %** av nettomsetningen med varer i utenlandske nettbutikker.
- Elektronikk: **4 %**
- Foto, video: **10 %**
- Sport, fritid, hobby: **23 %**

Vi tilpasser oss regelverket

Småtteri fra utlandet?

- 1 av 2 kjøp i utenlandske butikker var på under 200 kroner.
- I norske nettbutikker var mer en annethvert kjøp over 500 kroner.
- Vi handlet like mye i norske og utenlandske nettbutikker i intervallet 200-350 kroner.
- Hva nå?
 - I utgangspunktet mer lønnsomt å flytte kjøp til utenlandske nettbutikker
 - Hvor mye vil svekket krone slå ut?

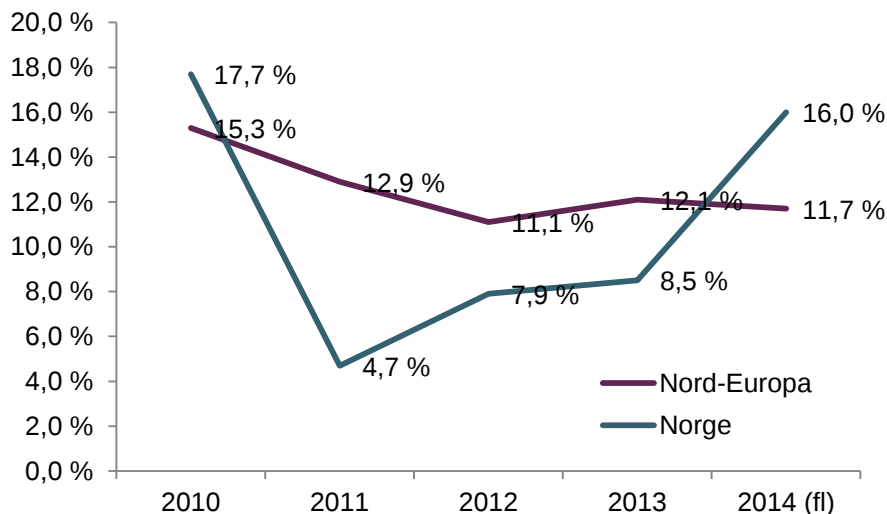
Europamestere i netthandel

Vi handler i snitt mest på nett av nordeuropeerne

1. Norway	2,688 Euro
2. Denmark	2,149 Euro
3. Finland	1,996 Euro
4. Sweden	1,232 Euro
5. EU28	1,500 Euro
6. Europa	1,376 Euro

eHandel over grenser driver veksten

- Handel på tvers av landegrensene, er en av de sterkeste driverne for veksten i eHandelen i Europa.
- Samlet sett utgjorde eHandel over grensene i EU 40 bn Euro i 2013, med forventning om en dobling innen 2017.
- I UK økte den grenseoverskridende eHandelen med hele 35 % fra 2012 til 2013.

1. Luxemburg – 64 %
2. Malta – 39 %
3. Østerrike – 39 %
4. Danmark – 32 %
5. Finland – 32 %
6. Norge – 27 %
28. Romania – 1 %
- EU28 – 12 %**

Hvem konkurrerer vi egentlig imot?

Ikke lett å si...

Ikke vet vi hvem vi handler fra...

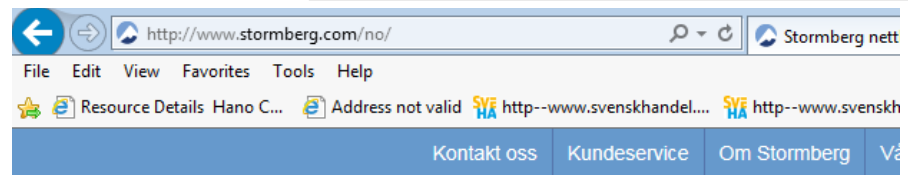
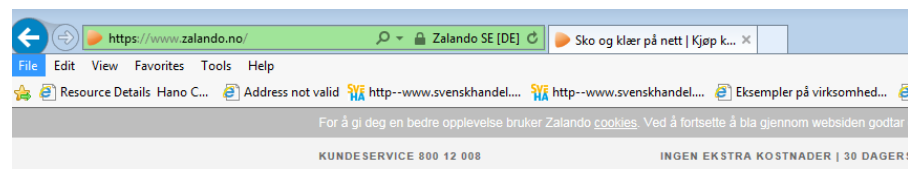
5% ??

Og er egentlig Zalando.no en norsk nettbutikk?

.no

.com.no

Hva skal vi legge i definisjonen??

STORMBERG
SMÅ TILFØR ER OGSÅ STØRRE

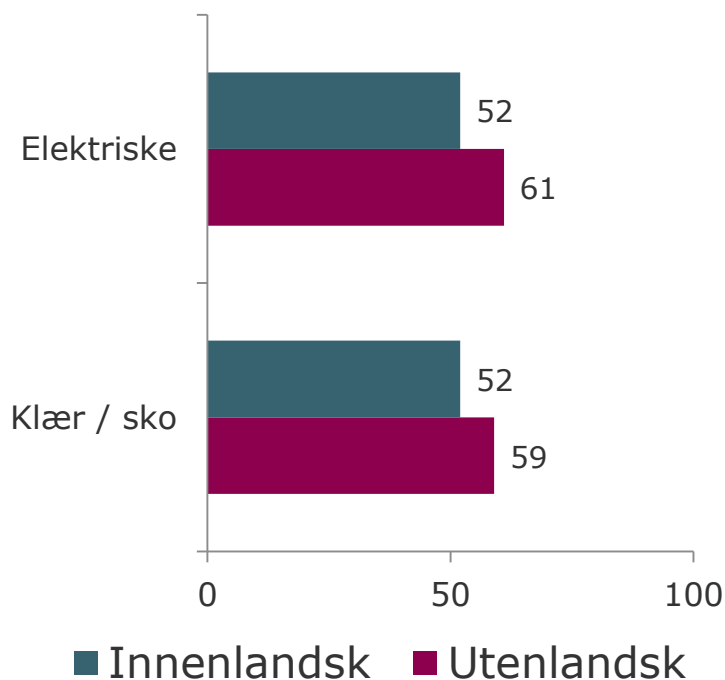
VIRKE

Næringslivets nest største hovedorganisasjon

Mer lojale mot utenlandske butikker?

Utenlandske nettbutikker har mer lojale kunder

Lojalitet til
innenlandske og
utenlandske butikker

Mange mulige forklaringer...

- Utenlandske butikker er dyktige
- Utenlandske butikker oppleves som billigere
- Utenlandske butikker har stort vareutvalg
- +++

Konkurranse på like vilkår

Situasjonen i dag

Fra 200 til 500 til 350 kroner

- Vedtatt grense på 350 kr *inkl. frakt og forsikring* gir en forverret situasjon
- Ingen pålegg om at Finansdepartementet skal utrede elektronisk løsning.

Mulig konsekvens:

- Utlendingene tilpasser seg allerede
- Fortsatt usikkerhet ift hva som skjer ved neste korsvei?
- En mulig fremtidig økning av momsgrensen vil ha svært alvorlige konsekvenser

Virke skuffet over hevet grense for momsfritak

Publisert: 21.11.2014 11:45

Regjeringens forslag om å heve grensen for avgiftsfri import til 500 kroner ble møtt med massiv kritikk fra varehandelen og Virke. I forhandlingene med støttepartiene har man nå landet på å heve grensen til 350 kroner.

- Kritikken har tydeligvis gjort inntrykk, derfor er det skuffende at man lander på en slik mellomløsning. Selv om en grense på 350 er bedre enn 500, nullstilles ikke skadevirkningene av regjeringens forslag, sier samfunnspolitisk direktør i Virke, Harald J. Andersen.

Virke forventer nå at Finansdepartementet raskt utreder en selvbetjeningsløsning for momsinnbetaling. Da faller grunnlaget for fortollingsgebyret bort og grensen for avgiftsfritak kan fjernes.

Virke vil ha selvbetjeningsløsning

Virke vil ha en løsning som er forbrukervennlig og næringsvennlig.

- Svaret er å innføre moms fra første krone – slik landene rundt oss gjør – og gjøre det enkelt og gratis for forbruker å betale momsen. Virke mener at dette kan gjøres ved at tollmyndighetene oppretter en digital momsinnbetalingsløsning for forbruker. Dette må komme på plass, slik at det kan innføres en nullgrense allerede i revidert nasjonalbudsjett, sier Andersen.

Fra 200 til 500 til 350 kr...

Hva har vi nådd fram med?

- Forståelse for at momsgrensen har en betydning for konkurransebildet
- Synliggjøring av norske netthandelsaktører som bedriftseiere og arbeidsgivere

Hva har vi ikke nådd fram med?

- Alvorligheten i endringen i momsgrensen
- Betydningen av varehandelen som sysselsetter og som næring

Heia bortelaget

Å øke grensen for momsfri netthandel kan bety nedleggelse av rundt ti tusen norske arbeidsplasser frem mot 2020.

EU vil innføre moms fra første krone på varer kjøpt fra et annet land. Sverige har allerede en grense på null, mens Danmark har en grense på 80 kroner. Norges grense på 200 kroner er høyere enn i de fleste andre land. Til tross for dette vil regjeringen heve momsgrensen for netthandel i utlandet til 500 kroner inkludert frakt og forsikring. Ulike miljøer har de siste ukene med rette poengtert at det er meningsløst å bruke utenlandske netthandelsaktører.

Fleire har stilt spørsmål ved regjeringens forunderlige anslag på at endringen kun gir 180 millioner i tapte inntekter til felleskassen. Mange etterlyser redegjøring av konsekvenser for næringsliv og arbeidsplasser. Men det finnes allerede nok tall og tydelige trender til å understreke at regjeringen og finansdepartementet tar kraftig feil når de påstår at det ikke utgjør den største forskjellen. Våre analyser viser at forslaget er ødeleggende for en rekke bransjer og at det innebærer målrettet nedleggelse av rundt ti tusen norske arbeidsplasser frem mot 2020. De alvorlige konsekvensene understrekes av utfallingsplanene som nå vurderes fra blant annet Stormberg og Netthandelen.no, og av hvor lynraskt en rekke handelsaktører har etablert betydelig sideaktivitet på å vurdere konsekvenser og mulige tilpasninger.

Ta elektronikkbransjen som eksempel. Forutsatt normal vekst vil bransjen omsette for i underkant av 40 milliarder i 2020, hvorav vi gitt endrede momsgrensfor forventer at 35 prosent kommer fra netthandel, opp fra rundt 20 prosent i dag. Videre forventes i underkant av 50 prosent av netthandelsomsætningen innen elektronikk å komme fra handlekurver under 500 kroner. Utenlandske nettbutikker står i dag for rundt 25 prosent av netthandelsomsætningen innen elektronikk. For handlekurver under momsgrensen forventes en økning til minimum 50 prosent i 2020. For elektronikkbransjen fører dette til meromsætning fra utenlandske nettbutikker på rundt 2,1 milliarder kroner – tilsvarende rundt 1000 norske arbeidsplasser.

En slik utvikling gir også en

Utenlandske nettbutikker står i dag for rundt 25 prosent av netthandelsomsætningen innen elektronikk. For handlekurver under momsgrensen forventes en økning til minimum 50 prosent i 2020. For elektronikkbransjen tilsvarende det 1000 arbeidsplasser.

halvpart mellom sorte og nede tall, og ikke tåler ytterligere volumtap, for eksempel innen sportsbransjen. Mange vil måtte avvikles. Fordelt på alle norske detaljhandelsbransjer forventer vi et direkte omsetningsfall på nær 11 milliarder, samt ytterligere 7,5 milliarder bakover i verdikjeden. Totalt sett estimerer vi at 9600 arbeidsplasser forsvinner.

Nedenfor følger noen eksempler på tilpasninger som vurderes - en rekke aktører har iverksatt sonderinger de siste ukene. Er

dette en produktiv og ønsket utvikling for regjeringen? Hva med å flytte nettbutikken og lagret over grensen? Får vi da også fordelene av lavere selskapskatt i Sverige? Hva blir totaleffekten av å legge ned i Norge og å satse i Sverige? Hvordan bør forslaget påvirke vareflyten vår gitt at vi (deltids) allerede har etablert sentrallager i Sverige? Hvordan unngår vi krig med franchisetakene våre om vi nå tvinges til å satse mer aggressivt

Innlegg Handel

Ulike miljøer har de siste ukene med rette poengtert at det er meningsløst å bruke skattebetalernes penger på å sponse utenlandske netthandelsaktører

9600 jobber kan bli borte

Beregninger av konsekvenser for næringsliv og arbeidsplasser hvis momsgrensen for netthandel fra utlandet heves til 500 kroner. Alle tall i millioner norske kroner

Bransje*	Største utenlandske 2020	Online-andel av totalomsatt 1000 grt endrede momsgrens	Andel av nettoomsatt 1000 fra handlekurver under nye momsgrensen	Andel meromsætning fra utenlandske netthandel som følge av endrede momsgrens	Andel totalt antall tapte norske arbeidsplasser i 2020**
Gadgets/varehandel	202.000	1%	61%	220	990
Klar, sko og accessories	62.900	30%	46%	2.060	2.350
Elektronikk	39.200	31%	47%	2.100	1.690
Klær og tekstiler	35.300	17%	6%	390	890
Husgerådshandel	31.500	6%	31%	10	100
Reder til møbler og innredning	34.600	20%	37%	630	590
Reder, speil og dekorative	24.400	15%	81%	130	1.050
Spill og leketøy	20.400	3%	52%	130	900
Reise, utrustning og sykler	16.200	49%	63%	-	-
Personlig pleie og kosmetikk	12.500	41%	71%	1.680	1.250
Underholdning og programvarer	11.000	14%	67%	260	100
Barneutrustning og leketøy	2.500	31%	67%	120	290
Sum / vekstet sett	494.400	9%	55%	10.890	9.600

* Både Norge og utenlandske. ** Summen av direkte og indirekte effekter. *** Ingen endring for butikker

2014/15 grafikk: Kilde: PwC Consulting Group

Øystein Landgraff, Lasse Rønne-Hansen og Ole Thom-Enger
Anfinner, alle strategidrivere i PA Consulting Group.

Se flere innlegg
Side 26-27

Hva gjør vi videre?

Dokumentere konsekvenser nasjonalt

- Slår spådommene våre til? Hvordan får vi dokumentert effekten av økt grense?
- Andre konsekvenser enn butikkdød?

Dokumentere utviklingen internasjonalt

- Hvordan er regelverksutviklingen på netthandelsområdet?
- Internasjonale forhandlinger (TISA) eller EU-prosesser (Digital Agenda?)
- Er ordningen lovlig sett mot EØS-avtalen?
- Portoforskjeller

Prinsipiell argumentasjon

- Fortsette voksenopplæringen om konsekvenser av ulike konkurranseforhold
- Bruke ny dokumentasjon
- Mål: Statsbudsjettet 2016

Konjunktursituasjon

- Tøffere tider i næringslivet, nå er ikke riktig tid for å gi utenlandske virksomheter fordeler.
- Jobbe inn mot revidert nasjonalbudsjett 2015

Ny løsning

- Hvordan bør en selvbetjeningsløsning se ut?
- Få Finansdepartementet med på at en ny løsning må utredes.
- Må være forberedt på å egenfinansiere.

Ny analyse vil gi nye svar...

Eksempler mulige budskap og vinklinger fra analysene

X-tusen norske arbeidsplasser forsvinner innen 2020

Innenfor sportsbransjen forventer vi en X-dobling av antall konkurser de neste Y årene

Bransje A ville «tjent» X mrd kroner og reddet Y tusen arbeidsplasser om moms-grensen blir satt til null som i andre land

XXXX millioner i tapte skatteinntekter direkte relatert til handel

Innenfor kosmetikkbransjen vil X av Y fysiske butikker forsvinne – og 1 av Z arbeidsplasser

Norsk netthandel vil nærmest bli utradert – vekst på bare X% sammenlignet med....

Regjeringen har redusert veksten i norsk varehandel med X% sammenlignet med våre naboland

Utlendingene forventes å ta en markedsandel på Y% av all netthandel i Norge – Z ganger så høy andel som i resten av Norden

Hvordan kan norske butikker møte trusselen fra utenlandske nettbutikker?

Kan vi skape fordeler av å være norsk?

COLLECT
@
STORE

Kan det skapes fordel av å være liten?

Japanspesialisten

Kundeklubber som forsvarsmekanisme?

Mer data og analyse som forsvarsmekanisme?

- Internett trafikkdata (hva kikker du på?)
- Transaksjonsdata (hva har du kjøpt?)
- Gode systemer for analyse av hva du vil være interessert i å kjøpe.
- Gode systemer for å presentere tilbud til deg.
- «Real time» analyse og presentasjon av tilbud.

amazon.com

Takk for meg!

Johanne Kjuus, jk@virke.no

